

ספרות עמית סובלנות

רשימה של ספרי ילדים ונוער נגד גזענות ולעידוד הומניזם ושלו

רשימה זו נולדה בעקבות המצוקה שחווים מחנכים רבים לנוכח גילויי גזענות ושנאת האחר בקרב בני נוער וצעירים. אחת התשובות החינוכיות לבעיה זו היא עידוד קריאת ספרים שמבטאים ערכי סובלנות, הומניזם ושלו ולחלופין, מביעים התנגדות לגזענות, אפליה והדרה. בקטלוגים של רבות מהספריות ניתן לאתר כותרים בחיפוש לפי נושאים, כגון סובלנות או התנגדות לגזענות. כמו כן קיימות ברשת רשימות של ספרי ילדים מומלצים המקדמים ערכים חברתיים, כגון הרשימה החברתית של אתר הפנקס, ופרויקט שעת סיפור של האגודה לזכויות האזרח. בכל זאת חשנו בחסרונה של רשימה נרחבת של כותרים בנושא, שתהיה זמינה למורות ומורים, לגננות ולהורים, ותאפשר איתור באמצעות מילות חיפוש. כללנו ברשימה ספרים שדנים ישירות בתופעות הגזענות, שנאת הזר ואיבה חברתית, וכן ספרים המבטאים ערכי סובלנות, הומניזם ושאיפה לשלו. רשימה מקבילה של כותרים בערבית מתוכננת לעלות באתר זה בהמשך. אני מודה למכללת אורנים על הסכמתה לתת במה לרשימה, על הייעוץ והתמיכה המקצועית של ד"ר נעמי דה-מלאך, וכן לספרייה ולצוות "מרכז מרים רות" במכללת אורנים. תודות לחוקר ועורך ספרי הילדים יחיעם פדן, לד"ר טטיאנה דרובצקוי מספריית הילדים והנוער של אוניברסיטת חיפה, לד"ר רתם פרגר-וגנר, לתמר ורטה-זהבי, ליונה טפר, לנרי אלומה, לגילי בר הילל, לראובן מירון, למרית בן ישראל, ולכל מי שסייעו בעצה והמלצה. הרשימה תתעדכן מעת לעת, ונשמח לקבל הערות, תיקונים והצעות לכותרים נוספים.

שונית כהן

shunitco100@gmail.com

קבוצות גיל

הגיל הרך וילדי גן, ילדים צעירים, ילדים בוגרים, נערים צעירים ונערים בוגרים.

תאריכים ומילות חיפוש

איבה בין קבוצות; איורים המציגים חברה מגוונת; אינדיאנים; דו-לשוני; דעות קדומות; זכויות אדם; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום); חינוך לשלו; יהודים; יוצאי אתיופיה; יוצאי ברה"מ לשעבר; ילדי העולם; כהי עור; מהגרים; מזרחים; סיפור בעלי-חיים; עובדים זרים/פליטים; עולים חדשים; ערבים; קבלת השונה.

הגיל הרך וילדי גן

טומי אונגרר, **בונים חברים**. תרגום: מיכאל דק. הוצאת טלצנר, 2007.

סיפורו של ברפי, נער אפריקאי, וקי, חברתו האסייתית, המתגוררים בשכונת מיעוטים דלה שמעוררת את היצירתיות שלהם, וסוחפים את הוריהם להתייחד זה עם זה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שווימר](#)

[סקירה על הספר מאת תור ר. גונן](#)

[הפעלות מאתר דףדף](#)

מילות חיפוש: איבה בין קבוצות; קבלת השונה; חינוך לשלום

יהודה אטלס ודתיה בן דור, **בכל צבעי הקשת – ספר צביעה**. איורים: 39 מאיירים. עמותת אליפלט, 2016.

יהודה אטלס ודתיה בן דור תרמו משיריהם, ו-39 מאיירים, מבכירי המאיירים בישראל, תרמו איורים לצביעה, מחיי היומיום של ילדי פליטים ועובדים זרים בישראל.

[ניתן לרכישה מעמותת אליפלט](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יעל דר](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; מהגרים; כחי עור; איורים המציגים חברה מגוונת

אורי אורלב, **סבתא סורגת**. איורים: אורה איתן. הוצאת מסדה / מודן, 1981.

אגדה מחורזת על סבתא זקנה שמגיעה חסרת כול לעיר קטנה ומתחילה לסרוג: נעלי בית, שטיח ובית, ולבסוף גם נכדים. אלא שילדי העיר והמורים אינם מוכנים לקבל את הילדים הסרוגים. ספר על גזענות כלפי מהגרים.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר באתר סימניה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; מהגרים

שלי אלקיים, **כשהנחש והעכבר נפגשו לראשונה**. איורים: יוסי אבולעפיה. כתר ספרים, 1986.

העכבר והנחש נפגשים ביער ומשחקים, אך כשהם חוזרים הביתה הם מוזהרים מהמשחק עם ה"אויב". סיפור בעלי-חיים שעוסק בדעות קדומות והעברתן מדור לדור.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילות באתר מכון מופ"ת](#)

מילות חיפוש: סיפור בעלי-חיים; דעות קדומות; איבה בין קבוצות

דוד בן קיקי, איך מדברים שלום. איורים: נעמי שמואל. הוצאת לילך, 1995.

הספר מדגים את הדמיון בין השפה העברית לשפה הערבית, למשל: "אבטיח הוא בטיח, חלב הוא חליב וקרוב בוא קריב." הספר מסתיים בתקווה משותפת לשלום.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

אנטוני בראון, עשרה קופים: ספר המספרים. כנרת, 2014.

באמצעות תמונות תמונות של קופים לומדים הילדים לספור עד עשר. בכפולת הדפים האחרונה יש תמונה קבוצתית של אנשים ממוצא אתני שונה, ומתגלה המסר העיקרי: "כולם בני משפחת הקופים. כולם משפחה אחת, כולם המשפחה שלי... ושלך!"

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר דף](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; איורים המציגים חברה מגוונת

חנה גולדברג, חברים בכל מיני צבעים. איורים: כריסטינה קדמון. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2012.

בספר שלושה שירים. הראשון, "חברים בכל מיני צבעים", מעביר מסר של קבלת השונה: "יש לי חבר חום כמו שוקולד / כשאני עצובה הוא תמיד כזה נחמד. / נכון שהוא ממני לגמרי אחר / אך על חבר כזה איך אפשר לוותר?"

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת מאיה שלום](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה

לאה גולדברג, דירה להשכיר. איורים: שמואל כץ. ספרית פועלים, 1959, 1970.

סיפור-משל על דעות קדומות ושנאת השונה שמונעות השכרת דירה בבית משותף. לאחר ששורה של מתעניינים דחו את הדירה בגלל השכנים, מגיעה לבסוף היונה, הרואה את החיובי שבדיירים השונים ושוכרת את הדירה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות להפעלה באתר בין הצלצולים](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; דעות קדומות, סיפור בעלי-חיים; חינוך לשלום

ענבל גולדשטיין-שפירא, **עמר ועומר**. איורים: פולינה גורביץ. הוצאת אופיר ביכורים, 2013.

עמר, בן החמש ממושב התקווה, נוסע עם אמו לבקר את חברו עומר בביתו שבכפר ערבי בגליל. הסיפור מפגיש את הקורא עם אורח החיים בכפר הערבי בישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

טליה גנאל-ג'ויה, **פרפרים של תקווה**. איורים: יולן מצגר. לערבית: רנדה זריק-סבאג. הוצאת Contento de Semrik, 2012.

ספר דו-לשוני בערבית ועברית. שני ילדים הנושאים שם אחד - אמיר, גדלים משני צדיה של חומה. בשיטוטיהם הם מתוודעים זה לזה ומתיידדים, ואף שאינם יכולים להיפגש מתפתחת ביניהם חברות נפלאה.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: דו-לשוני; קבלת השונה; ערבים; חינוך לשלום

דויד גרוסמן, **איתמר פוגש ארנב**. איורים: אורה איתן. עם עובד, 1998.

איתמר הוא ילד אמייץ, אבל הוא משוכנע כי הארנב הוא יצור מסוכן מאוד. יום אחד הוא פוגש בארנב הסבור כי ילד הוא יצור מסוכן מאוד. איתמר והארנב מתיידדים ולומדים כי היצור שממנו כה פחדו אינו מפחיד כלל, והוא אפילו נחמד.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילויות באתר ספריית פיג'מה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; איבה בין קבוצות

נורטון ג'סטר, **חלון השלום והלהתראות**. מאנגלית: אורית ארב, איורים: כריס רשקה. הוצאת כנרת, 2008.

שגרת יומה של ילדה בבית הסב וסבתא מסופרת בקולה הילדותי. שיר הלל לפלאים הקטנים שמגדירים את הילדות ולאהבה בין ילדה לסבתא ולסב. מהאיורים ניכר כי הסבתא שחורת עור, וכך גם האם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; איורים המציגים חברה מגוונת

יהונתן גפן, **ישבנימדיה: הסיפור המלא והדי מדהים על ארץ אחת לשני עמים. איורים: יוני גודמן. הוצאת דביר, 2015.**

סיפור מחורז על שתי ארצות, ישבניה ועמדיה, באחת האנשים ישבו ובשנייה הם עמדו, והגבול עבר באמצע הצרכנייה. זה היה רק עניין של זמן עד שתפרוץ שם מלחמה, וזה כמעט קרה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

ליז גרטון סקנלון, **זהו העולם כולו. מאנגלית: רימונה די נור, איורים: מרלה פרייזי. הוצאת מטר, 2011.**

יום חופשה של משפחה מעורבת בתוך קהילתה המגוונת. ספר המציג באהבה ובאופטימיות את המגוון האינסופי של יצורים ואפשרויות הקיים בעולמנו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: איורים המציגים חברה מגוונת

ע. הלל, **מעשה בחתוליים, בתוך מעשה בחתוליים ושאר החיות. איורים: אלונה פרנקל. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1988.**

סיפור מחורז; מעשה משעשע בשני חתולים, אחד לבן ושני שחור, שהתקנאו זה בצבעו של זה. ספר מלא הומור שמעביר את המסר שכל אחד טוב כפי שהוא.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

גרסת קומיקס: איורים: שמרית אלקנתי. ספריית נח ומודן, 2014.

מילות חיפוש: סיפור בעלי-חיים; קבלת השונה

ליליאן ויסברג, **ילדי האור המופלאים. איורים: גוסטבו דימיאני. הוצאת גל, 2003.**

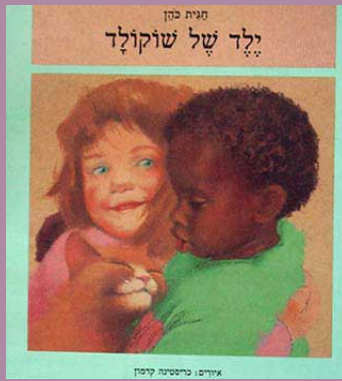

גלי בת התשע גרה כל חייה מול חומה. ביום הולדתה היא מחליטה לגלות מה יש בצדה האחר של החומה. היא מתגנבת לשם ומגלה עיר ושוק, וגם את הילד טארק, שעמו היא מתיידדת. גלי מבינה כי "החומה היא בעצם חומה של פחד".

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

חגית כהן, ילד של שוקולד. איורים: כריסטינה קדמון. ספרית פועלים, 1998.

גיל הוא ילד מאומץ שעורו שחום. לאחר שאחת מילדות הגן מסרבת לשחק איתו "כי הוא נראה מלוכלך", מסבירה הגננת כי עורו הוא בצבע שוקולד.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; כהי עור

לאו ליוני, ניקולס, איפה היית? מאנגלית: עדנה קרמר, איורים: לאו ליוני. ספרית פועלים, 1993.

ניקולס העכבר מתחנך על כך שהציפורים הן אויבות מסוכנות. נסיבות חייו מובילות אותו אל קן ציפורים, והוא מגלה שאין הדבר כך. עם שובו למשפחתו הוא מלמד אותה: "אם פוגשים ציפור אחת רעה, אין זה אומר שכל הציפורים רעות." הספר תורגם גם לערבית.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: סיפור בעלי-חיים; דעות קדומות; איבה בין קבוצות

סיגל מגן, עוגת השלום של נעמה ונעים. צילומים: לינוי לוי. ספר לכל, 2012.

הספר מלווה בצילומים ומתאר את מפגשם של ילדי גן יהודי עם ילדי גן ערבי, ופעילותם המשותפת: אפיית עוגת שלום. הספר הוא פרי מיזם חברתי בשיתוף ספרייה ברמלה. ספר דו-לשוני בעברית וערבית.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

בסדרה זו הופיעו גם ספרים נוספים מאת המחברת:
[דף פייסבוק של סדרת הספרים](#)

נעמה ונעים מבשלים שלום (2013).

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

נעמה ונעים ומרק השלום הטעים (2014).

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

נעמה ונעים והקיר (2015)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

נעים והעפיפון (2016).

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: דו-לשוני; קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

טובה מדהני-גביאו, הצמות של למלם. איורים: צבי פלדמן. הוצאת אוריון, 2014.

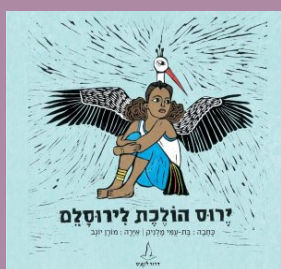
למלם, ילדת גן ממוצא אתיופיה, אינה רוצה שאמה תקלע לה צמות, היא משתוקקת לשיער חלק "כמו לכולם". אמה מסבירה לה כי צמות הן תסרוקת יפה ומיוחדת.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

בת עמי מלניק, ירוס הולכת לירוסלם. איורים: מורן יוגב. הוצאת דרור לנפש, 2015.

סיפור העלייה מאתיופיה של הילדה ירוס ומשפחתה. מבוסס על סיפוריהם האישיים של יוצאי אתיופיה תושבי בית שמש.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נורית וורגפוט](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה, יוצאי אתיופיה

רינת פרימו (מחברת ועורכת), יצאנו לטייל – ספר הטיולים הגדול לילדים. איורים: רעיה קרס. הוצאת ידיעות אחרונות ספרי חמד וספריית פיג'מה, 2016.

הספר מציע הצעות לטיול בסביבה הקרובה ולצדן פעילויות ושירים הקשורים לנושאי הטיול. באיורים שמלווים את הספר נראים שלושה ילדים, ואחת מהם היא כהת עור.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר דףדף](#)

[דף הספר באתר הוצאת פיג'מה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; איורים המציגים חברה מגוונת

נדיר צור, זרעי שלום. איורים: לילך תפילין. תרגום לערבית: סמיר חאג'. הוצאת צבעונים, 2007.

סיפור על הילד תום, ששואל מדוע ישנם בעולם שנאה, אלימות ומלחמות. הוא גם מציע פתרון: "אלה זרעים של תקווה, / כמו מחוות, חיוכים ורמזים / הממחישים רצון טוב לידידות ואחוה". ספר דו-לשוני בעברית וערבית.

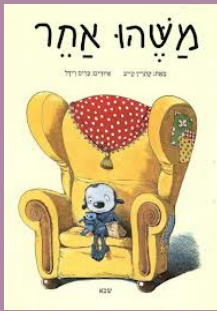
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יעל דר](#)

מילות חיפוש: דו-לשוני, מריבה בין קבוצות; חינוך לשלום

קתרין קייב, משהו אחר. מאנגלית: יהודה אטלס. איורים: כריס רידל. הוצאת מעריב ושבא, 1999.

יצור בשם "משהו אחר" נדחה ומופלה על ידי הילדים. הוא מוצא נחמה בידידות עם יצור מוזר נוסף – "מישהו אחר", ו- "הם היו שונים, אבל הסתדרו ביניהם נפלא". בסיום, הפתעה, מגיע מישהו באמת-באמת מוזר – ילד, ומתקבל גם הוא בברכה.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילות מאתר "בין הצלולים"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה

ערן רון, מפלצת הילדים הטובה גינדון. איורים: יעל אדלר. אופיר ביכורים, 2014.

לדניאל בת השלוש יש חברה דמיונית, מפלצת טובת לב ושמה גינדון. גינדון עוברת בערבים בין כל הילדים ברחבי העולם, מכסה בשמיכה, מלטפת ומרגיעה. דניאל התוודעה לגינדון מסיפוריה של אמה, ילדת אתיופיה.

[אתר הספר](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נילי דגן](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; איורים המציגים חברה מגוונת

נעמי שמואלי, איך עושים שלום. הוצאת לילך, 1994

אגדה על האנשים הכחולים והאנשים האדומים, ואיך עשו ביניהם שלום.

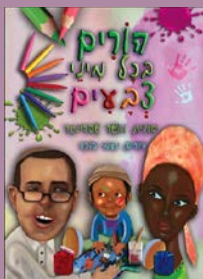
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[המלצה להפעלות באתר "בין הצלולים"](#)

מילות חיפוש: איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

יהודית ואשר שפרינגר, הורים בכל מיני צבעים. איורים: נעמי פוקס. הוצאת סער, 2012.

משה הוא ילד שאביו בהיר עור ואמו יוצאת אתיופיה. בגן הוא מבין שהוא שונה, ואמו מסבירה לו על המגוון הרחב של צבעי עור, וכי העיקר באדם הוא הנשמה.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת פנינה גפן](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; כהי עור

ילדים צעירים

אנדרי אוסצ'וב, מגילת זכויות האדם. מרוסית: אילנה רייכוורגר. איורים: ואדים מדז'בוסקי.
הוצאת עם עובד, 1994.

איש ירוק מלמד את בני האדם מהן זכויות האדם ואיך לשמור עליהן.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: זכויות אדם

אוסקר ברניפייה, מה זה לחיות ביחד? מדברים פילוסופיה. מצרפתית: ימפה בולסלבסקי.
איורים: פרדריק בנאליה. הוצאת אנונימה – דניאלה די-נור, 2007.

ספר מסדרת "מדברים פילוסופיה", העוסק בשאלות רבות הקשורות לחיים בחברה. בין היתר, נוגע בסוגיות של כבוד (האם תמיד חייבים לכבד אנשים אחרים?) שוויון (האם כולנו שווים זה לזה), זכויות אדם ועוד.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: זכויות אדם

חגית גור, רלה מזלי, ספר הזכויות שלי. איורים: הילה חבקין. הוצאת עם עובד, 2003.

הספר מבוסס על האמנה לזכויות הילד של האו"ם (1989). בשפה פשוטה ובהירה מוסר הספר כמה מזכויות הילד הבסיסיות, ובהן הזכות: "כל ילד מאוד חשוב. כל ילדה מאוד חשובה. גם אני."

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה מאת דניאלה כרמי באתר דףדף](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; זכויות אדם

רינה גרינשטיין-ויט, אמיר ונאיף. איורים: קסניה. החממה הספרותית, 2013.

אמיר ונאיף, בני השבע, גרים בעיר התחתית של חיפה, והם החברים הכי טובים. הם עושים הכול ביחד, ואפילו מצליחים לארגן מגרש משחקים חדש לכל ילדי השכונה.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

עזיז דעים, יחף על החוף. הדובדבן הוצאה לאור, 2015.

שני סיפורים על שלושה ילדים, מוסלמי, נוצרי ויהודי, שמתידדים ומבלים יחדיו. הילדים מצליחים לרקום מערכת יחסים חברית ובונה, שבה משתלבים גם ההורים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

תמר ורטה-זהבי ועבדאלסלאם יונס, החלום של יוסף. צילומים: מיקי קרצמן. הוצאת עם עובד, 2003.

ספר דו-לשוני, בעברית ובערבית. סיפורו של הילד יוסף ממחנה הפליטים דהיישה, שחולם על אופניים.

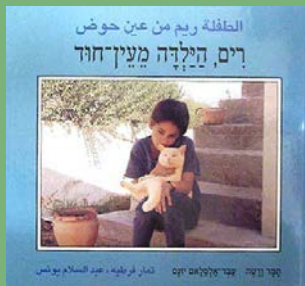
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יעל דר](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום); דו-לשוני

תמר ורטה ועבד-אלסלאם יונס, רים, הילדה מעין-חוד. צילומים: שימי נכטיילר ודניאל ורטה. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1999.

ספר דו-לשוני, בעברית וערבית. סיפורו של רים, ילדה ערבייה שחיה בישראל. רים חובבת צילום ואוהבת בעלי חיים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: ילדי העולם; קהילות מיעוט בישראל; ערבים; דו-לשוני; חינוך לחיים משותפים (דו קיום)

תמר ורטה-זהבי ורונית רוזנטל, מולו וצגאי. איורים: סילביה כביב. הוצאת כנרת, זמורה, ביתן, 2014.

סיפורם של אח ואחות בני עשר, שנמלטים מכפרם באפריקה עקב מלחמה, בחיפוש אחר מקום מקלט. סיפור המציג לקוראים הצעירים את סיפורם של הפליטים מאפריקה החיים בינינו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: עובדים זרים/פליטים; מהגרים; קהילות מיעוט בישראל

ווביט וורקו מנגיסט ותקוה סדקה, אלמז פוסעת בשבילי ילדותה. איורים: שלומי צ'רקה.
אוריון, 2015.

זיכרונותיה של אלמז מכפר הולדתה באתיופיה, מבית-הספר, המשפחה והטקסים. בהמשך מובא סיפור מסעה עם משפחתה לישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

אילנה זיידמן, יונה חצי לבנה. איורים: מאיה שליפר. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2010.

ידידות בין זקנה ירושלמית לבין יונה. היונה מסייעת לזקנה להטמין פתק בכותל המערבי, ובדרכה מרובת התלאות מפגישה את הקוראים עם שלל העדות והדתות בירושלים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: סיפור בעלי חיים; מזרחים; ערבים

רונית חכם, הנעליים הישנות של אדון מניאסה. איורים: שחף מנאפוב. מועדון תרבות, ספריית פיז'מה, 2013.

אדון מניאסה אינו מצליח להיפטר מנעליו הישנות שהביא עמו ממולדתו הרחוקה. הוא מנסה לזרוק אותן הרחק, אך שוב ושוב מחזירים לו אותן. גרסה משעשעת לאגדת עם אתיופית, שעוסקת במסורת, במעבר לתרבות אחרת ובעלייה לישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[המחברת מספרת על הספר](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; איורים המציגים חברה מגוונת

רן לוי-יממורי, עמק הזיתים. איורים: הילאל חאדר חמאד. הוצאת הדר, 2003.

ספר דו-לשוני, בעברית וערבית, שמספר את סיפורה של בקעת סכנין, שבה מטעי הזיתים הצעירים מושקים במי ביוב מטוהרים. הספר מקנה מושגים ראשונים של שמירה הסביבה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: דו-לשוני; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

אסטריד לינגרדן, סדרת ילדי העולם. צילומים: חנה רבקיין-בריק. תרגום: לאה גולדברג.
הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1953-1959, הוצאה מחודשת: 2015-2016.

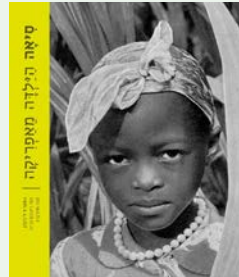

הסדרה מציגה בסיפור ובתמונה את אורח חייהם של ילדים ממקומות שונים בעולם, על הנופים והמנהגים המיוחדים להם, אך גם על המשותף לכולם.

[דף הסדרה "ילדי העולם" באתר ההוצאה](#)

[מאמר על הסדרה מאת יותם גדרון באתר "הפנקס"](#)

[כתבה על הסדרה ועל הסרט שבעקבותיה מאת דבורית שרגל ב"יקום תרבות"](#)

מילות חיפוש: ילדי העולם; קבלת השונה

לאה גולדברג, מלכת שבא הקטנה. צילומים: חנה רבקיין-בריק. ספרית פועלים, 1956.

יעל היא ילדה יפה ומוכשרת ילידת מרוקו, שמתקשה להשתלב בחברת הנוער בקיבוץ. הקשר שהיא מצליחה לרקום עם תושבי המעברה הסמוכה משמש גשר בינה לבין ילדי הקבוצה שלה. נכתב כחלק מסדרת הספרים המקורית "ילדי העולם".

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: ילדי עולם; קבלת השונה; מזרחים

כולנו נולדנו חופשיים – הצהרת זכויות האדם בתמונות, מאנגלית: תמי הראל. הוצאת כנרת זמורה ביתן, 2008.

במלאת שישים שנה להכרזת זכויות האדם של האו"ם, הפיק ארגון אמנסטי אינטרנשיונל גרסה לילדים, המלווה באיורים של מאירים שונים. כלי לפיתוח שיחה עם ילדים על זכויות האדם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת דורעם גונט](#)

מילות חיפוש: זכויות אדם

תמר מאיר, חנות הגלידה של פרנצ'סקו טירלי. איורים: יעל אלברט. הוצאת כתר, 2017.

ערב מלחמת העולם השנייה פתח פרנצ'סקו טירלי, איטלקי חובב גלידה, חנות גלידה בבודפשט בירת הונגריה. כשפרצה המלחמה נחלץ לסייע לידידיו-לקוחותיו היהודים. מבוסס על סיפור אמיתי של חסיד אומות העולם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יהודים

אפרים סידון, אוזו ומוזו מכפר קאקרוזו. איורים: יוסי אבולעפיה. כתר, 1987.

סיפור הומוריסטי על שני אחים אוהבים, שיום אחד הפכו לאויבים בשל מריבה על עניין קל-ערך. את שנאתם הורישו לדורות הבאים. את המריבה מפוגגים זוג ילדים משני עברי המתרס, שמתאהבים, מתחתנים ומאחדים את המשפחות.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעה לפעילות מאת "בין הצלצולים"](#)

מילות חיפוש: דעות קדומות; איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

אפרים סידון, מעלה קרחות. איורים: יוסי אבולעפיה. עם עובד, 1980.

ראש העיר "מעלה קרחות" מוגלה מעירו כי שיערה אחת צמחה בקרחתו. הוא מגלה את יתרונות השערות, אלא שבמהרה מסתבר שהכל יחסי, ויש מקומות בהם אין די בשיערה אחת. סיפור הממחיש את השרירותיות שבדחיית השונה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; דעות קדומות; איבה בין קבוצות

עמלה עינת, אמני – הילדה מע'ג'ר. צילומים: אחלאם שיבלי, ספרית פועלים, הקיבוץ המאוחד, 2002.

סיפורה של ילדה בת שש מכפר בצפון, על גבול לבנון וסוריה. הכפר מהווה מוקד לעימותים ואי-שקט. אמני קושרת קשר עם יוסי, קצין ישראלי, אך הקשר ניתק עם פציעתו. האם תממש אמני את חלומה להיות רופאה בבית חולים על גבול המדינות ישראל, סוריה ולבנון?

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום); חינוך לשלום

עמלה עינת, גילת – הילדה מדימונה. צילומים: יעל רוזן. הקיבוץ המאוחד, ספרית פועלים, 2007.

סיפורה של גילת, תלמידת כיתה ב' מקהילת העברים בדימונה. גילת נאלצת לנסוע עם משפחתה לארה"ב כדי לבקר את סבתה החולה. האם תספיק לחזור ארצה למסיבת סיום השנה, שבה יש לה תפקיד מרכזי?

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: ילדי העולם; קבלת השונה; כהי עור

זינב – הילדה מהמדבר. צילומים: מחמד אל ענ'אמי. הקיבוץ המאוחד, ספרית פועלים, 2005.

סיפורה של ילדה בדואית הגרה ביישוב בנגב. זינב שואפת ללמוד אך בהיותה ילדה, היא נדרשת להישאר בבית. הסיפור מציג בצורה מציאותית את חיי המיעוט הבדואי בישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: ילדי העולם; קהילות מיעוט בישראל; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

אסאד ס. עראידה ויגאל בוני, האחים הדרוזים מהגליל. צילומים: יעל רוזן-הורן. ספרית פועלים, 1979.

קורות משפחה דרוזית מהכפר מראר.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: ילדי העולם; קבלת השונה; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

רחלי פליישון, האחר הוא אני. איורים: אלחנן בן אורי. דני ספרים, 2014.

עידו רוצה להתקבל לחבורת ה"מקובלים" בכיתה, אך נדחה בגלל אוזניו הגדולות. מסתבר שהילדים מחזיקים בדעות קדומות נגד אתיופים, בנות, שמנים ועוד. בני משפחתו והמורה מספרים סיפורים אישיים והיסטוריים שמשנים את המצב.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; אתיופים; כהי עור; דעות קדומות

אברהם פרדו ושהם סמיט, אַבְרָה – המסע אל הציור. איורים: אברהם פרדו. הוצאת כנרת, 2017.

סיפורו האישי של הצייר יוצא אתיופיה אברהם פרדו (אַבְרָה, כפי שנקרא בילדותו), מובא בטקסט ובתמונות: החיים באתיופיה והעלייה לישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השוונה; יוצאי אתיופיה

גלילה רון פדר עמית, ג'ינג'י, או יוצאים למבצע שלום. אדם מוציאים לאור/מודן, 1994.

ג'ינג'י וחבורתו יוצרים קשר עם ג'אמל מצור-באחר, בנו של המנקה בשכונתם. יחד הם מארגנים מבצע של הפרחת בלונים בטיילת ארמון הנציב. המבצע מצליח רק באופן חלקי, וג'ינג'י מגלה כי זה לא כל-כך פשוט להביא שלום.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: חינוך לשלום

ילדים בוגרים

מיכאל אנדה, ג'ים ונהג הקטר, תרגום: לנדה מטלון. איורים: פ"י טריפ. זמורה ביתן-מוציאים לאור, סדרת מרגנית, 1994.

הרפתקאותיו של ג'ים, ילד שחום עור, ופגישותיו עם דמויות שונות ומלאות קסם. שונותו של הגיבור מתקבלת כעובדה טריוויאלית.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוינ באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; איורים המציגים חברה מגוונת

ג'ון בוין, מה שקרה לברנבי ברוקט. מאנגלית: אינגה מיכאלי. איורים: אוליבר ג'פרס. הוצאת ידיעות אחרונות ספרי חמד, 2014.

מלידתו התגלה ברנבי ברוקט כילד לא רגיל: הוא ריחף מעל החדר וסירב לציית לכוח הכבידה. הוריו לא השלימו עם חריגותו, ולבסוף הוא נאלץ לברוח מהבית. במסעו פוגש ברנבי אנשים שכל אחד מהם חריג בדרכו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

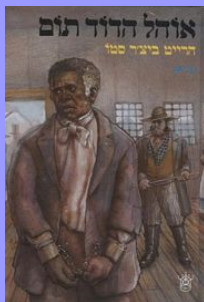
[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוינ באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת רוני גלבפיש](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה

הרייט ביצ'ר סטו, אוהל הדוד תום. מאנגלית: רפאל אלגד. איורים: אבי כץ. הוצאת כתר, 1986.

הספר שנכתב ב-1852, מביא את סיפורם של העבדים השחורים בארצות הברית בימים שלפני מלחמת האזרחים. ספר קלאסי שהטביע חותמו על ההיסטוריה. הפריט כאן הוא הגרסה השלמה, אך הספר קיים בעברית בתרגומים ועיבודים שונים, שמתאימים לגילאים שונים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת אריאנה מלמד](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור, זכויות אדם

עמי גדליה, זכותי. איורים: אלכסנדר לויטס. ספרית פועלים, 1999.

סיפורים על ילדים שמתמודדים עם בעיות ומצוקות, בין השאר עם גזענות, בשאיפה לממש את זכויותיהם הבסיסיות כילדים בעולם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: זכויות אדם; קבלת השונה

יוסי וירדן ואסה, **היום האחרון של פורים**. איורים: ירדן ואסה. כנרת זמורה ביתן, 2015.

רומן גראפי המשלב זיכרונות מאתיופיה, מהמסע לישראל ומתהליך הקליטה בארץ. לקראת פורים הגשים יוסי את חלומו ורכש תחפושת של נינג'ה. אלא שבטעות הוא מגיע מחופש לבית הספר כשפורים כבר חלף עבר.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילות בכיתה באתר מט"ח](#)

[סקירה על הספר מאת נעמה רק](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; עולים חדשים

וינס וואטר, **מחלק העיתונים**. מאנגלית: יחיעם פדן. הוצאת פעמון, 2015.

סיפור חניכה של נער מגמגם העובד כמחלק עיתונים, על רקע ארה"ב של סוף שנות החמישים, ערב ביטול ההפרדה בין שחורים ולבנים. הספר עוסק במספר נושאים, כמו אלימות במשפחה, אלכוהוליזם, וגזענות.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת שלומית כהן-אסיף](#)

[סקירה על הספר מאת לי עברון-ועקנין](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור

אמנון ורנר, **ניר נגד סאלים**, איורים: ינון זינגר. ספרית פועלים, 2012.

לכיתתו של ניר בן ה-11 מצטרף נער פלסטינאי בשם סאלים. ניר אינו משלים וכועס. מתברר כי אביו של ניר נפל במלחמה, ואחיו של סאלים נורה בשגגה על ידי צה"ל. הפיוס בין ניר לסאלים מגיע בזכות משחק כדורגל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לשלום; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

רונית חכם, הדיל נאשף, שיח'ה חסין חליוא, אלטייב ע'נאים, **תה מתוק עם נענע ועוד סיפורים**. עמותת הגר, 2016.

ספר דו-לשוני בעברית וערבית. שישה סיפורים העוסקים בחגים של שני העמים ושלוש הדתות שחיים כאן. הסיפורים מעלים נושאים כמו חברות בין יהודים וערבים, שוויון ואחריות חברתית.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[מדריך מקוון להוראת הסיפורים](#)

[סקירה על הספר מאת מרסלו וקסלר באתר העוקץ](#)

[סקירה על הספר מאת יוני מנדל](#)

מילות חיפוש: דו-לשוני; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

יונה טפר, דָּוָד 'חצי-חצי'. איורים: עדית פאנק. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1990.

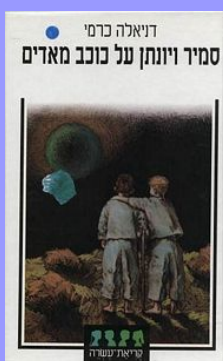
אמו של דָּוָד סקנדינבית נוצרייה, אביו ישראלי יהודי, ודָּוָד קרוע ביניהם וסובל מהיחס הגזעני כלפי אמו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה

דניאלה כרמלי, סמיר ויונתן על כוכב מאדים. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1994.

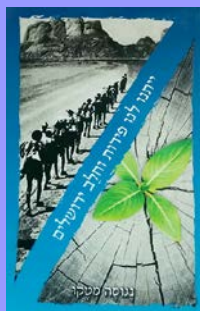
סמיר, ילד מכפר ערבי בגדה, מתאשפז במחלקת ילדים בבית חולים בישראל ומתוודע לילדים ישראלים – רזיה, לודמילה ויונתן, ונוצרת ביניהם ידידות עמוקה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת האחר; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

נגוסה מטקו, יתנו לנו פירות וחלב ירושלים. הוצאת אוריון, 2016.

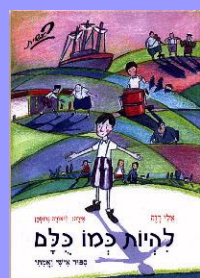
סיפורו של נגוסה, שנולד וגדל בכפר קטן באתיופיה, ובגיל 11 עלה עם משפחתו לישראל. הספר מתאר את החיים באתיופיה, הכמיהה לירושלים והמסע המפרך אליה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: יוצאי אתיופיה; קבלת השונה

אלי נוה, להיות כמו כולם: סיפור אישי ואמיתי. איורים: ליאורה גרוסמן. דני ספרים, 1999.

הילד אליק, שסובל מאנטישמיות בפולין, עולה לישראל, בשנות החמישים למאה הקודמת. הוא מתקשה להתקבל בחברת הילדים בגלל שונותו, ומואשם בגנבה. אחרי שהדברים מתבררים, הוא כובש את מקומו דרך כישורו בסיפור סיפורים.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; עולים חדשים

כריסטופר פול קרטיס, משפחת ווטסון נוסעת לברמינגהם – 1963. תרגום: ערן שביט. הד
ארצי הוצאה לאור, ספרית מעריב, 1998.

סיפורו של קני, בן העשר, אמריקני ממוצא אפרו-אמריקני. קני דחוי בכיתתו בשל מוצאו, ולכן הופך למצחיקן של הכיתה. סיפורו וסיפור הנסיעה אל סבתו בדרום הגזעני של ארה"ב, חושפים את הגזענות כלפי שחורים.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יחיעם פדן](#)

[סקירה על הספר מאת נצחיה באתר סימנייה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; איבה בין קבוצות

גלילה רון-פדר, נאדיה – סיפורה של תלמידה ערבייה. איורים: גילי אבידור. הוצאת מלוא,
1985.

נאדיה, ילדה ערבייה מכפר במשולש, חולמת להיות רופאה. על מנת להגדיל את סיכוייה להתקבל ללימודי רפואה בישראל, היא עוברת ללמוד בבית ספר יהודי עם פנימייה. הספר מתאר את קשיי השתלבותה ואת מאבקה לשמור על זהותה הערבית.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת האחר; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

אוריה שביט, מעשה קסמים. איורים: אבי כץ. הוצאת הקיבוץ המאוחד, סדרת קריאת כף,
2012.

סיפור התבגרות שבמרכזו הילד כמאל, ערבי בן תשע מעכו. מצלמתו של כמאל נגנבת, והוא נקלע להרפתקה בעקבות מכתבים מסתוריים. הקוראים מתוודעים לחייהם של ילדים מוסלמים ולתרבות הערבית בישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שווימר באתר "הפנקס"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

אירית שטיין-שושני, לפרוש כנפיים. דני ספרים, 2014.

יאיר בן האחת-עשרה הוא בן למשפחה חד-הורית דלת אמצעים מאשדוד. הוא נפצע מרסיס רקטה ומגיע לבית החולים, שם הוא פוגש את איה, ילדה מעזה. הפגישה מובילה לחברות עמוקה ולנסיעה משותפת לארצות הברית.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת ציפי ארצי](#)

מילות חיפוש: איבה בין קבוצות; ערבים; חינוך לשלום

נעמי שמואל, ילדת הקשת בענן. איורים: אבי כץ. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2000.

מסקרם נולדה בארץ לאם שעלתה מאתיופיה ולאב שעלה מארצות הברית. היא נאלצת להתמודד עם דעות קדומות של ילדים הנפגשים בפעם הראשונה עם ילדה שצבע עורה חום.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

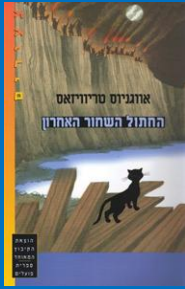
[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: דעות קדומות; יוצאי אתיופיה; עולים חדשים

נערים צעירים

טריוויזאס אוגניוס, החתול השחור האחרון, מיוונית: יחיאל קמחי. איורים: סטפן וסט. הוצאת הקיבוץ המאוחד וספרית פועלים, 2010.

סיפור אלגורי המסופר מנקודת מבטו של חתול רחוב שחושף מזימה של בני-אדם להעלים את כל החתולים השחורים. הוא מתגייס להיאבק ברוע הגזרה עד לסיכולה. ספר המציג את התהליך המלבה דעות קדומות ומוביל לרדיפה של "אחרים".

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: סיפור בעלי-חיים; קבלת השונה; דעות קדומות

דורית אורגד, יום החרגול וימים אחרים. איורים: נורית צרפתי. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2001.

יומנה של אסנת, עולה מאתיופיה רגישה ומוכשרת. אסנת מתמודדת עם קשיי הקליטה בישראל: געגועים לאביה באתיופיה, קשיים בלימודים ובקבלה לחברת הילדים.

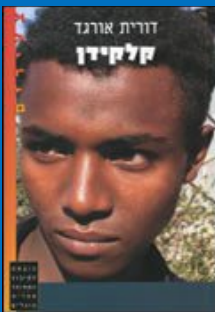
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילויות בכיתה מאת "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

דורית אורגד, קלקידן. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2006.

קלקידן, שעלה מאתיופיה, מתאר את משפחתו בישראל. האב מתקשה להסתדר כלכלית ולוקה בדיכאון. אחיו מתפזרים במוסדות, וקלקידן מנסה לשמור על לכידות המשפחה. בני המשפחה חווים גזענות, לצד קבלה והושטת יד.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

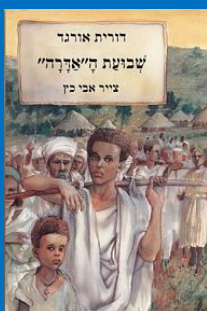
[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת שי רודין](#)

[סקירה על הספר מאת טלי כוכבי](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

דורית אורגד, שבועת ה'אדרה'. איורים: אבי כץ. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1998.

סיפורו חייו של הנער ממו פורש בפני הקוראים את הווי חייה של העדה היהודית באתיופיה. הספר מתאר את החיים בכפר באתיופיה והמסע אל גבול סודן, עד העלייה לישראל.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

שרמן אלכסי, יומן אמיתי לגמרי של אינדיאני במשרה חלקית. איורים: אלן פורני. מאנגלית: ארז אשרוב. כנרת, זמורה ביתן, 2010.

חוויותיו של ג'וניור, נער אינדיאני החי בשמורת אינדיאנים בארה"ב, ולומד בבית ספר בו הוא האינדיאני היחיד. ג'וניור מספר את סיפורו במילים ובאיורים, ובנימה הומוריסטית וקלילה לכאורה. הספר נוגע בין השאר באפליה על רקע גזעני.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת ענבל מלכה](#)

[סקירה על הספר מאת טלי כוכבי](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; אינדיאנים

זאב ברגמן, לאורה. איורים: מאיה שליפר. ספרית פועלים, 2007.

לאורה, בת לעובדים זרים מרומניה, נאלצת לברוח ולהסתתר לאחר שפג תוקף רישיון השהייה של משפחתה. טלי, חברתה הצברית, נחלצת לעזרתה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה, עובדים זרים/פליטים

עמי גדליה, אוריה יוצאת למלחמה. איורים: תמר נהיר. הוצאת כתר, 2006.

אוריה, בת ה-15, היא תלמידה בחטיבת ביניים. בזכות כלבה האהוב היא מתוודעת לגבי, נער בן גילה, שהוא בנם של עובדים זרים מקולומביה. כשגבי נעצר על ידי המשטרה נחלצת אוריה לעזרתו ומגייסת למאבק את ילדי כיתתה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה מאת נירה לוי באתר "דףדף"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; עובדים זרים/פליטים

זהבה גושן ומעין בן הגיא, גודאי. הוצאת אסיה, 2016.

סיפור ילדותה והתבגרותה של גודאי, בת הקהילה היהודית באתיופיה, עד לעלייתה לישראל. מבוסס על סיפור חייה של המחברת. הסיפור חושף את הווי החיים של קהילת יוצאי אתיופיה במולדתם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת שלומית כהן-אסיף](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

ויקטור הוגו, בוג-ז'ארגאל. תרגום: מיכה פרנקל. סדרת מרגנית, זמורה ביתן – מוציאים לאור, 1987.

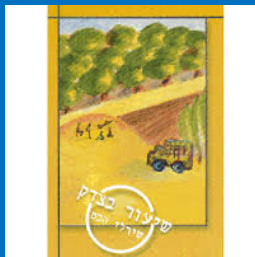
תיאור המאבק בין הגזעים באיי סנטו דומינגו בסוף המאה השמונה-עשרה. הספר מתאר את מרד העבדים, ומתייחס לתפיסות הגזעניות ביחס לשחורי העור.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור

שירלי הכט, שיעור בצדק. המכון לחינוך דמוקרטי, 2005.

אניה היא עובדת זרה שחיה באופן לא חוקי בישראל. היא מצילה ילדה קטנה מדריסת אופנוע, אך נפצעת בעצמה. רינת, אחותה הגדולה של אותה ילדה נחלצת לעזרתה של אניה עם חבריה מ"מועדון זכויות האדם" של בית ספרה.

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; עובדים זרים/פליטים

תמר ורטה-זהבי, האישה ששינתה את אמריקה; סיפורה של הרייט ביצ'ר סטואו. איורים: סילביה כביב. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2017

סיפור חייה של הרייט ביצ'ר סטואו, ילדותה בקונטיקט שבארה"ב, והנסיבות שהובילוה לכתוב את "אוהל הדוד תום". בסיום הספר סטואו נפגשת עם הנשיא לינקולן, שאומר לה: "לספר שכתבת יש חלק חשוב בניצחון הצדק על העוול."

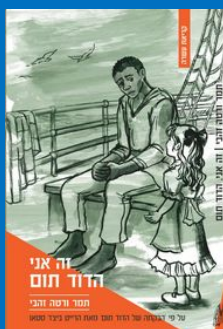
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה מאת נירה לוי באתר דפדף](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; זכויות אדם

תמר ורטה-זכהבי, זה אני הדוד תום: על פי 'הבקתה של הדוד תום' מאת הרייט ביצ'ר סטואו, איורים: נורית צרפתי, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2017.

עיבוד לספר "אוהל הדוד תום", שהיה לרב-מכר, והוביל לשינוי תודעתי ולהוצאת העבדות אל מחוץ לחוק בארצות הברית. ייחודו של עיבוד זה הוא שהסיפור מסופר מפיו של הדוד תום לג'ורג' שלבי, בנו של אחד מאדונוי הלבנים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה מאת רונית דינצמן באתר סלונה](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; זכויות אדם

תמר ורטה-זהבי, **מנדלה**. איורים: נוני סגול. עם עובד, ספרייה לנוער, 2014.

סיפור חייו של נלסון מנדלה, שנאבק למען שוויון זכויות לשחורים בדרום אפריקה. בגלל דעותיו נידון מנדלה למאסר עולם, ישב בכלא 27 שנים, ושחרר לאחר שכל החוקים המפלים התבטלו. מנדלה נבחר לנשיא דרום אפריקה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת מור דבורקין-פוגלמן](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; זכויות אדם

תמר ורטה-זהבי, **מרטין** – סיפורו של מרטין לותר קינג. איורים: דיויד הול. עם עובד, 2010.

סיפור חייו ומאבקו של מרטין לותר קינג, שנאבק נגד הגזענות ואפליית השחורים בארצות הברית, ונרצח בשל עמדותיו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[על הספר באתר "בין הצלולים"](#)

[רשימה של תמר רותם של סדרת הביוגרפיות לנוער של המחברת](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; שוויון זכויות

תמר ורטה-זהבי, **סלטה לאחור**. איורים: רות גוילי. הוצאת עם עובד, 2008.

נטע מחליפה ערים ובתי ספר ובוחרת להיות לבד. אבל בירושלים היא מגלה את הקרקס היהודי-ערבי ומחליטה להצטרף אליו. היא מתיידדת עם אבתיסאם הערבייה, חברתה לקרקס, ומתוודעת אל עולמה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שווימר](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לחיים משותפים (דו-קיום)

דניאלה כרמי, **הפיצוץ ברחוב אהל"ן**. איורים: חנן קמינסקי. הוצאת כתר, 1985.

סיפורה של נטשה, בת 12, שאמה יהודייה ואביה ערבי. נטשה מתמודדת עם המתחים הלאומיים בישראל ועם דעות קדומות.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר באתר מט"ח](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

רונית לוינשטיין-מלך, **מבצע אחים**. איורים: מושיק גולסט. הוצאת משכל / ידיעות אחרונות, 2012.

מבצע העלאתם לישראל של יהודי אתיופיה מסופר מעיניו של הילד מולואלם ושל איש המוסד הישראלי.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה

אורה מורג, **הבריחה אל שום מקום**. הוצאת ידיעות אחרונות, 2004.

רונית ומרב התל-אביביות נקלעות לפיגוע, ובאותה שעה משפחתו של עלי מחברון מנסה לחצות מחסומים ולהביא את בתם התינוקת החולה לבית חולים. ספר הממחיש את מורכבותו ואכזריותו של הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: איבה בין קבוצות; חינוך לשלום; ערבים

יצחק נוי, **גבעת האיריסים**. הוצאת כתר, 1988.

יפתח, בן 14, בן מושב, מתוודע ליחס המפלה כלפי העולים תושבי המעברה הסמוכה, והוא נחלץ לצדם. תוך כך מתפתח סיפור אהבה בינו לבין סוזי, בת המעברה. סיפור על רקע האפליה והתנשאות כלפי עולים חדשים ומזרחים בראשית ימיה של המדינה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת כרמית ספיר-ויץ](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; מזרחים; עולים חדשים

לואיס סצ'ר, **בורות**. מאנגלית: שולמית אפל. עם עובד, 1999.

סטנלי הוא נער אמריקני עני שמואשם בגנבה ונשלח למחנה לנוער עבריין, שם הכלואים נדרשים לחפור בורות. במהרה מבין סטנלי כי תכלית החפירות קשורה בפרשייה היסטורית של גזענות נגד שחורים. ספר שמערב מציאות ופנטזיה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; איבה בין קבוצות; כהי עור

יעל רוזמן, המצחיקה עם העגילים. איורים: שושנה הימן. עם עובד, 1969.

סיפורה של מריאנה, עולה חדשה מברית המועצות שמגיעה לארץ עם אביה לאחר שאמה עלתה לבדה והקשר עמה נותק. מריאנה מתקבלת ביחס דוחה מצד מרבית ילדי הכיתה, אך אינה מתייאשת, ובעזרת חברים היא מצליחה לבסוף לאתר את אמה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[על הספר באתר "בין הצלצולים"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי ברה"מ לשעבר; עולים חדשים

אלה שגיא, חלומות אבודים. ספרית פועלים, 2009.

לי, נערה ישראלית, מגיעה עם משפחתה לדרום אפריקה בתקופת האפרטהייד. לי וחברותיה מנסות לפעול כמידת יכולתן נגד האפליה כלפי השחורים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת טלי כוכבי](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור

נעמי שמואלי, בנו של צייד האריות. איורים: אבי כץ. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2004.

סיפורו של אהרון, שהיה צייד אריות באתיופיה, ושל בנו אורן, נער מתבגר שנולד בישראל וסובל מבעיות חברתיות על רקע מוצאו, וכן מבעיות בלימודים ובמשפחה. אורן כובש את מקומו בחברה לאחר שהוא מצליח למנוע פיגוע.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוין באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת יעל דר](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; יוצאי אתיופיה; עולים חדשים

נערים בוגרים

שיבון דאוד, **ילדת הביצות**. מאנגלית: יחיעם פדן. הוצאת הקיבוץ המאוחד וספרית פועלים, 2012.

על רקע סכסוך הדמים בצפון אירלנד בשנות ה-80 של המאה העשרים, פרגוס בן ה-17 מנהל חיים שגרתניים, ומבלי להתכוון לכך נסחף למעורבות בסכסוך הלאומי. הספר מציג את מורכבותו של הסכסוך, ואת האנושיות שהיא נחלת שני הצדדים.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

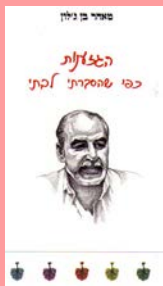
[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שוימר](#) | [סקירה על הספר מאת נעמה כרמי](#)

מילות חיפוש: איבה בין קבוצות; חינוך לשלום

טהר בן ג'לון, **הגזענות כפי שהסברתי לבתי**. מצרפתית: ראובן מירן. הוצאת בבל, 1998.

אב מנסה להשיב על שאלותיה הנוקבות של בתו בת העשר על הגזענות, מקורותיה ומהותה. המסר שלו הוא שהרבגוניות האנושית היא עושר, לא מגבלה. הספר תורגם ליותר מ-15 שפות.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[מערך שיעור בנושא הגזענות מאת האגודה לזכויות האזרח בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; איבה בין קבוצות

תמר ורטה-זהבי, **שרוטה**, הוצאת עם עובד, 2007.

אלה, נערה ירושלמית בת 15 מתמודדת עם פציעה בפיגוע שבו נהרגה חברתה הטובה, ובמקביל נפגשת בבית החולים עם נער פלסטינאי בשם מאהר, שהופך לידידה ועוזר לה בהתמודדות הקשה.

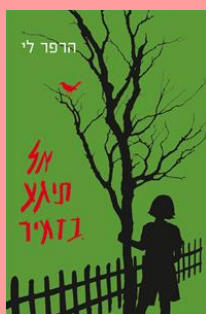
[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת שי רודין](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ערבים; חינוך לשלום

הרפר לי, **אל תיגע בזמיר**. מאנגלית: צבי ארד, הוצאת עם עובד, 1969. תרגום מחודש: מיכל אלפון, הוצאת עם עובד, 2015.

עלילת הספר מתרחשת ב-1935 בעיירה בדרום ארה"ב. סיפור התבגרותם של שני ילדים, בניו של עורך דין המייצג גבר שחור הנאשם על לא עוול בכפו באונס צעירה לבנה. הספר חושף את הדעות הקדומות והגזענות כלפי השחורים בארה"ב.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

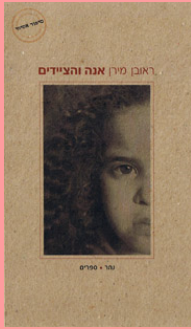
[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שוימר](#) | [סקירה על הספר מאת עליית קרפ](#)

[סקירה על הספר מאת יובל אלבשן](#) | [סקירה על הספר מאת ירין כץ](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; כהי עור; דעות קדומות; זכויות אדם

ראובן מירן, **אנה והציידים**. הוצאת נהר ספרים, 2009.

סיפורם של מהגרי עבודה נרדפים בישראל, כפי שהוא מסופר מפיה של אנה, ילדה תל אביבית, בתם של מהגרי עבודה. אביה נתפס והוחזר למולדתו, ואנה מסתרת במרתף מחשש שתיתפס על ידי פקחי רשות ההגירה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[הצעות לפעילות לימודית מאתר "בין הצלצולים"](#)

[סקירה על הספר מאת יוסי שריד](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; ילדי עובדים זרים/פליטים

קרייג סילבי, **ג'ספר ג'ונס**. מאנגלית: איילת אטינגר ואהד זהבי. מודן הוצאה לאור, 2011.

צ'רלי, בן ה-14, מתגורר עם משפחתו בעיירה באוסטרליה וחברו היחיד הוא ג'ספר, בן תערובת וייטנאמי. חייו משתנים כאשר ג'ספר מוצא גופת ילדה ונחשד ברציחתה. החקירה הבלשית של השניים חושפת את הגזענות בעיירה.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת יותם שווימר באתר "הפנקס"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; דעות קדומות; כהי עור

ויליאם סרויאן, **הקומדיה האנושית**. מאנגלית: יצחק עברי, איורים: דון פרימן. הוצאת עם עובד, 1967; תרגום יהודה אטלס, איורים קרן תגרי. הוצאת מודן, 2014.

הומר מקולי, בן ה-14, חי בעיירה האמריקנית איתקה בימי מלחמת העולם השנייה ועובד כשליח מברקה. במסגרת עבודתו נאלץ הומר להביא בשורות מוות למשפחות הנופלים. הרומן מצטיין באהבת האדם ובחמלה.

[דף הספר באתר הוצאת מודן](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת נירה לוי באתר "דףדף"](#)

[סקירה על הספר מאת עטרה אופק](#) | [סקירה מאת גל אמיר באתר "הפנקס"](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה

פרנק פבלוף, **בוקר חום**. מצרפתית: ראובן מירן. איורים: עפ"י קרלוס קרמונה. נהר ספרים, 2008.

סיפור אלגורי המתרחש בארץ לא מזוהה, שבה האזרחים משלימים עם שלטון טוטליטרי הכופה עליהם יחס מפלה ואכזרי כלפי מיעוטים, ולבסוף כלפי כולם.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

[סקירה על הספר מאת שרה אוסצקי-לזר](#)

[מדריך למורים לאזרחות וספרות מטעם משרד החינוך](#)

מילות חיפוש: קבלת השונה; זכויות האדם

נעמי שמואל, אני, אדם. הוצאת מודן, 2011.

אדם הוא נער אנגלי שחי בפרוורי לונדון. הוא מתוודע אל אנשים בני דתות וגזעים שונים, נתקל בגילויי גזענות, ובמקביל מגלה שהוא יהודי. אדם מחפש את זהותו, ומנסה להבין את העולם הסבוך באמצעות ידידיו.

[דף הספר באתר ההוצאה](#)

[קישור לקטלוג המאוחד של הספריות בישראל](#)

מילות חיפוש: קבלת השוונה; כהי עור